

Cuvântul autorului

Sunt, de mai bine de 20 de ani, profesor de științe sociale. Încă am dorința de a merge zi de zi la întâlnirea cu tinerețea scormonitoare. Încă îmi place să descopăr idei și viziuni noi, să dezbăt împreună cu elevii mei probleme arzătoare, să încurajez gândirea critică.

De cinci ani sunt editor coordonator al site-ului *Bookhub.ro*, loc unde împreună cu colegii mei încercăm să reflectăm o bună parte dintre evenimentele culturale importante din România. Câteodată ne simțim copleșiți, căci suntem puțini (dar gura lumii zice că și buni) și încercăm să arătăm cât mai mult din frumosul care se-ntâmplă să fie în jurul nostru: lansări de carte, apariții noi, spectacole, concerte, expoziții sau vernisaje. Atât timp cât vom avea pasiune și vom fi în putere, vom scrie! Am editat sute (site-ul îmi indică o cifră de ordinul miilor, dar parcă nu-mi vine a crede) de articole, dar am și scris alte câteva sute de cronici literare, de spectacol și muzicale. O fac din dorința de a vedea cât mai mulți tineri în sălile de teatru și/sau de concerte și pentru că știu că nevoia de a afla citind nu va putea fi satisfăcută decât în măsura în care va fi conștientizată importanța acesteia.

Merg la teatru să respir praful scândurii și să-mi încarc plămâni cu oxigenul unui act cultural aparte. Pentru mine, teatrul este arta care mă învață din mers că altruismul există ca să poată fi exersat zi de zi. Un spectacol nu se naște

dintr-o imensă singurătate, ci dintr-un dialog continuu al creatorilor – autorul textului, regizor, scenograf, actori, muzician etc. Dacă spectacolul mă cucerește este că pentru acest dialog s-a consolidat și rafinat de-a lungul repetițiilor. Simt imediat când un spectacol este lucrat suficient și aplaud la scenă deschisă când distribuția a fost gândită cu mare atenție.

De Teatrul Maghiar de Stat Cluj mă leagă multe fire, nevăzute și văzute. La începutul anilor '90 treceam prin fața teatrului și admiram draperiile de la ferestrele de deasupra intrării; mă gândeam că în spatele acelor perdele – în fapt, e vorba despre foaierea teatrului – se pun la cale multe și se țes intrigi nevăzute. Nici nu știam câtă dreptate aveam! Astăzi, merg în acel foaier și mă scufund într-un fotoliu doar pentru a observa actorii și regizorii înainte sau după reprezentația unui spectacol. Îmi sorb încet cafeaua și îmi amestec gândurile cu emoțiile lor. O dependență mai sănătoasă nici că pot avea! Așa se explică apariția acestui volum. Restul este poveste.

Nona Rapotan

Cuprins

Cuvântul autorului	5
Educarea nevoii de teatru (Oana Cristea Grigorescu)	7
Gábor Tompa – 30 de ani de directorat.....	15
Descompunerea absurdului în viziunea lui Gábor Tompa – <i>Cântăreața cheală</i> de Eugène Ionesco.....	38
De ce este absurdul atemporal – <i>Cântăreața cheală</i> în regia lui Gábor Tompa	44
„Vreau să zbor către slujba de sus” – <i>Cabala bigoților</i> în viziunea regizorală a lui Gábor Tompa.....	48
Scaunele... lordului Blotton – <i>Opereta</i> lui Gombrowicz în viziunea lui Gábor Tompa.....	55
„Existența noastră se poate încheia în această apoteoză” – <i>Scaunele</i> în regia lui Vlad Mugur	62
Cercul magic al credinței – cercul magic al încrederii – <i>Flacăra albă, flacăra neagră (Dybbuk)</i> (regia David Zinder)	67
Abisurile și punțile umanității – <i>Tragica istorie</i> <i>a doctorului Faust</i> , în regia lui Mihai Măniuțiu	72
Miros de pâine proaspătă – <i>Cumnata lui Pantagruel</i> în regia lui Purcărete	77

Ritual și convertire – câteva gânduri despre universul sonor din <i>Cumnata lui Pantagruel</i>	81
Discipoli vs. apostoli – <i>Discipolii</i> lui András Visky & Gábor Tompa.....	85
Când nu te rătăcești deloc în universul lui Caragiale – <i>O scrisoare pierdută</i> , în regia lui Gábor Tompa	91
„Când nu îți poți trăi viața, visezi!” – <i>Unchiul Vania</i> în regia lui Andrei Șerban la 15 ani de la premieră.....	96
Două spectacole, același text – <i>Trei surori</i> de A.P. Cehov, în cadrul FITS 2020	103
<i>Richard al III-lea</i> și provocarea aducerii în contemporaneitate.....	110
<i>Născut pentru niciodată</i> sau drumul unui spectacol în eternitate.....	115
Interogațiile continue ale timpului prezent – <i>Alcoolicii</i> de András Visky (Teatrul Maghiar de Stat Cluj)	121
Cutia cu absurd a lui Gábor Tompa (note de spectacol)	126
<i>Vrăjitorul din Oz</i> – Teatrul Maghiar de Stat Cluj	131
<i>Leonida Gem Session</i> – de ce e bun un dramaturg la casa teatrului.....	136
Memoria ca o dantelărie – <i>Dantelă</i> în epoca live-ului	141
Cronica unei societăți bolnave – <i>Victor sau copiii</i> <i>la putere</i> în regia lui Silviu Purcărete	145
Există numai ceea ce crezi! În adâncuri(urile) artei lui Yuri Kordonsky.....	151
<i>Rosmersholm</i> – izbânda esteticului	157
Manifestul despre singurătate al noii generații	161

Când boala și violența se întâlnesc apare înstrăinarea – <i>Un tramvai numit Dorință</i> în regia lui Tom Dugdale.....	166
Când nu mai contează despre ce era vorba	171
Un negustor de suflete moarte – <i>Neguțătorul din Veneția</i>	175
Codul de bare al noii generații de regizori sau decodarea sistemului contemporan de relații interumane	180
Conștiința nu doare sau de ce <i>Las Meninas</i> la Teatrul Maghiar de Stat Cluj.....	185
N-am făcut nimic! – Concord(ia) adolescenților de la Teatrul Maghiar	190
<i>Iona</i> și demonii (angelici) ai lui Gábor Tompa	195
<i>Lulu</i> – scenografia răului absolut întrupat în oameni	204
<i>Mutter Courage</i> și copiii războiului	209
Nu te minimaliza! – <i>Alice în pat</i> la Teatrul Maghiar de Stat Cluj	217
„Și tu ai dreptate!” – estetica dubitativului în <i>Scripcarul pe acoperiș</i> de la Teatrul Maghiar de Stat Cluj.....	222
<i>Pool (no water)</i> – un performance la granița dintre film și teatru	230